

## เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง SEXUALITY OF FEMALE ADOLESCENT\*

สุพนิดา ชัยวิทย์\*\*  
ดร.ศรีวรรณ มีคุณ\*\*\*

### บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในเขตชุมชนเมือง รวมทั้งศึกษากระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจเลือกเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง การให้ความหมายเพศวิถี ผลกระทบและวิธีการปรับตัวที่วัยรุ่นหญิงเลือกใช้ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูล เป็นวัยรุ่นหญิงอายุ 12-18 ปี ศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียน จำนวน 26 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2550-เมษายน 2551 รวมเวลา 6 เดือน

### ผลการวิจัย พบว่า

1. บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมเมืองที่นำไปสู่เพศวิถี ได้แก่ บริบทที่อยู่อาศัย วิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยมทางเพศ การรับรู้บทบาท

ทางเพศ และการรับรู้เรื่องเพศกระบวนการนำไปสู่เพศวิถี แบ่งเป็น 2 ประเภทคือการมีเพศสัมพันธ์ด้วยความเต็มใจและไม่เต็มใจ ซึ่งมีขั้นตอนไม่แตกต่างกัน ได้แก่ การรู้จักชอบพอ การนัดหมาย การอยู่ด้วยกันตามลำพัง และ การมีเพศสัมพันธ์ โดยวัยรุ่นหญิงใช้ความรักเป็นเหตุผลอันดับแรกในการอธิบายพฤติกรรมทางเพศ รองลงมาคือ ความอยากรู้อยากลอง ความรู้เรื่องเพศที่ได้รับจากสื่อ-คลิป์วิดีโอ และ กลุ่มเพื่อน

2. ความหมายของเพศวิถีในทัศนะของวัยรุ่นหญิง คือ ความรักและเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่สวยงามอบอุ่น เป็นเรื่องของธรรมชาติ มีคุณค่าสำหรับชีวิต ช่วยวัดระดับความรัก ความผูกพัน และจำเป็นสำหรับความรัก ผลกระทบจากเพศวิถีมี 6 รูปแบบ คือ 1) แสวงหาความรักตลอดเวลา ไม่สนใจเรียน 2) เป็นแม่วัยรุ่น ทำแท้ง 3) เพศวิถีไร้รูปแบบ เป็นฝ่ายรุกและเลือกผู้ชาย 4) ชอบขับรถยนต์ไฮค์

\*คุณฐิณีพนธ์สาขาศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

\*\*นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

\*\*\* รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เที่ยว เสพติดเซ็กซ์แบบตื่นเต้น 5) หญิงรักหญิง แม่เฒ่าเด็ก และ 6) เพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน

3. วิธีการปรับตัวคือ 1) ยอมรับเพศวิถีของตนเอง 2) หนทางผลเขาของตนเอง 3) โชติปัญญาและประสบการณ์สังคมใหม่ 4) เลือคบเพื่อนที่มองโลกในแง่ดี และเพศวิถีคล้ายกัน ผลวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายคือ กำหนดนโยบายด้านการศึกษากับเด็กและเยาวชนเป็นวาระเร่งด่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมมือกัน และกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัว โดยใช้กลไกของกฎหมายและระบบสวัสดิการครอบครัว

## Abstract

The objectives of this research were to study sexuality phenomena of female adolescence appeared under the social and cultural, including the study of process of selecting sexuality, the definition of sexuality, urban areas creating the sexuality, the effects of sexuality and the adaptation chosen by female adolescents. The qualitative method was used for this research. The data were gathered via in-depth interviews, participant and non-participant observations. Key informants were 26 female adolescent students aged between 12-18 years old. The duration of data gathering was between November 2007 to April 2008.

The findings revealed as follows

1. The social and cultural context leading to sexuality were dwelling, way of life, sex value and sexual perception. The process brought to sexuality were divided into 2 types which were willing and unwilling intercourses

which were not a different process, namely, being in love, having a date, being a live - in partner and having sexual intercourses. The first reason of female adolescents to explain sexual behaviors was being in love. The second was curiosity and eagerness, to have sexual experience perceived from media video clips and friends.

2. The definitions sexuality interpreted female adolescents were that love and intercourse, were beautiful, warm, natural, worth for live, helping to measure the love level and binding and necessary for love. The 6 types of the effects sexuality were 1) endless of seeking love and not interesting in studies 2) to be young mum or aborted 3) free style sexuality: cajolery and selecting male 4) spend no leisure time on motorcycles saddles, sex addiction exciting styles 5) being a lesbian, and young whore manager and 6) repaying each other intercourse.

3. For adaptations of female adolescents, they were 1) conceding their sexuality, 2) seeking the reasons to support themselves 3) using their intellectual senses and experiences to create new value and 4) choosing friends who were optimistic and shared similar sexuality. The research findings led to policy recommendations, which were to regulate the child and youth studies as the emergent priority. Both state and private sectors cooperate regarding this and regulate the policy for the quality development of family

lives by using legislative mechanism and family welfare systems.

## คำสำคัญ

วัยรุ่นหญิง / เพศวิถี

## บทนำ

สภาพการณ์เด็กไทยในรอบปี พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2549 จากการสำรวจของ สถาบันรามจิตติ (อ้างถึงใน สรุปสถานการณ์เด็กไทยปี 48 - 49, 2549, หน้า 1) พบแนวโน้มพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยที่น่าวิตกหลายประการ ทั้งด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา และภาวะสังคม กล่าวคือ ด้านสุขภาพอนามัย วัยรุ่นพยายามฆ่าตัวตายมากขึ้นจากภาวะความเครียดทางจิต ตัวเลขเฉลี่ยปีละ 78,000 คน ส่วนด้านการศึกษาวัยรุ่นมีอัตราเรียนต่อสูงขึ้น หนึ่งเรียนน้อยลง จากการที่ระบบการเรียนการสอนมีความหลากหลาย แต่ด้านภาวะสังคมกลับมีทิศทางที่สวนทางกับความคาดหวังของสังคม ได้แก่ วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงมากขึ้น เช่น การเสพยาเสพติด เด็กมัธยม - อุดมศึกษาคูวิชีดีโป๊ เว็บบโป๊ เป็นครั้งคราวถึงประจำเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 39 และ 27 เป็นร้อยละ 41 และ 30 ตามลำดับ มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 20 โดยอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ลดน้อยลง

สถาบันรามจิตติ ได้รายงานถึงผลที่ต่อเนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น คือ วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 19 ปี มาทำคลอดเพิ่มขึ้น จาก 52,000 คนในปี พ.ศ. 2548 เป็นกว่า 70,000 คน ในปี พ.ศ. 2549 หรือเฉลี่ยวันละเกือบ 200 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี จำนวนราวเกือบ 2,000 คน หรือเฉลี่ย

วันละ 5 คน และที่น่าตระหนกมากขึ้น คือ สถิติการติดเชื้อเอดส์ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข (2549, หน้า 10) ประเมินการว่าผู้ติดเชื้อเอดส์สะสมในปี พ.ศ. 2549 จะมีประมาณ 1,109,000 ราย ในจำนวนนี้เป็นเด็กที่ติดเชื้อประมาณ 53,400 ราย และจากจำนวนผู้ติดเชื้อ พบว่าผู้ที่มียุระหว่าง 15-24 ปี ติดเชื้อกว่า 30,000 คน และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มมากขึ้น

กระแสข่าวเชิงลบเกี่ยวกับวัยรุ่นจากผลการสำรวจ หรือสื่อต่างๆ เป็นปรากฏการณ์ที่สังคมไม่อาจละเลย และคิดว่าเป็นเพียงปรากฏการณ์ชั่วขณะ ไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่าเพราะเหตุใดวัยรุ่นไทย จึงมีเพศวิถีที่ล่อแหลม เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ การทำแท้ง การติดเชื้อเอดส์ และปัญหาอื่นๆที่ตามมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ศิริโชค หงษ์สงวนศรี (2548, หน้า 1) กล่าวถึงเพศวิถีของวัยรุ่นด้านการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อยว่าเกิดจากปัจจัยสามด้าน ด้านที่หนึ่ง คือ ปัจจัยด้านชีวภาพ และ จิตสังคมของตัวเด็ก เช่น การเข้าสู่วัยรุ่นหนุ่มสาวเร็ว ส่วนด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องได้แก่ ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองต่ำ การพัฒนาคุณธรรมต่ำ อารมณ์ที่ผูกพันต่อพ่อแม่ไม่มั่นคง ความรู้สึกขาดรัก ด้านที่สอง คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ โครงสร้างครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่คนเดียว การหย่าร้างของพ่อแม่ ระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่และลูกไม่ดี และด้านที่สาม ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ กลุ่มเพื่อน สื่อ ค่านิยมส่วนตัว ด้านพฤติกรรมทางเพศ ล้วนแต่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับเพศวิถีของวัยรุ่น ส่วนการศึกษาของ Meekers & Ahmed (1997, p.7) ชี้ให้เห็นว่าระบบการศึกษาในโรงเรียน มีผลต่อเพศวิถีของวัยรุ่นอย่างมาก

เพราะหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง การศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่น โดยเฉพาะด้านเพศวิถี ที่มีความหมายถึง ระบบความคิด ความเชื่อเรื่องเพศรวมถึงการแสดงออกเกี่ยวกับรสนิยมทางเพศ ความปรารถนา ความพึงพอใจในเรื่องเพศ การสร้างจินตนาการทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2548, หน้า 23) เป็นการศึกษาในด้านความรู้สึกลึกซึ้งภายในจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกในด้านรสนิยมทางเพศ และ เพศวิถีเป็นผลรวมของสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นบริบทแวดล้อมวิถีชีวิต ซึ่งบุคคลอาจจะยึดถือรูปแบบแนวคิด และวิถีทางเพศของตนเองตามสภาพแวดล้อมในสังคม ดังนั้น บริบทที่เป็นเงื่อนไขของปรากฏการณ์เพศวิถี จึงไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าเกิดจากปัจจัยด้านใดมากกว่ากัน

จากเหตุผลดังกล่าวการศึกษาเพศวิถีของบุคคล จึงต้องศึกษาอย่างลึกซึ้งถึงความรู้สึกลึกซึ้ง การให้ความหมายเพศวิถี ที่สะสมจากประสบการณ์ที่ได้รับในสังคมเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางเพศ โดยเฉพาะการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นที่มีวัฒนธรรมย่อย (Sub Culture) ของตนเองจะต้องมองภาพรวมของพฤติกรรมประกอบกับบริบทในสังคม เพศวิถีของมนุษย์ ไม่จำเป็นต้องมีความหมายเหมือนกันทุกประการ การวิเคราะห์เพศวิถีจะต้องหลุดพ้นเรื่องของธรรมชาติ ด้วยเพศวิถีเกิดจากวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของแต่ละสังคม (Vance, 1992, p.5; Week, 1986, p.5)

จากปรากฏการณ์เพศวิถีและผลกระทบที่ต่อเนื่องดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงเพศวิถีของวัยรุ่น และทำความเข้าใจกับรูปแบบเพศวิถีของวัยรุ่นยุคใหม่ และเป็นการศึกษาอย่างเจาะจงโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษา-

กลุ่มวัยรุ่นหญิงจังหวัดหนึ่ง ในภาคตะวันออกที่มีบริบทความเจริญตามแบบสังคมเมือง และมีสถิติการติดเชื้อเอชไอวีสูง จากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, 2550, หน้า 1) สำหรับการเลือกศึกษาเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นหญิง เนื่องจากผู้หญิงเป็นผู้ได้รับผลกระทบที่ต่อเนื่องจากเพศวิธียากกว่าผู้ชาย เพราะโครงสร้างทางสังคมให้คุณค่าความเป็นเพศชายที่มีอำนาจเหนือกว่าเพศหญิง (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2539, หน้า 70)

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางเพศที่เกิดขึ้น กระบวนการตัดสินใจเลือกเพศวิถี การตีความ การให้ความหมายเพศวิถีของวัยรุ่น รวมถึงผลกระทบที่ต่อเนื่องจากเพศวิถี และวิธีการปรับตัวของวัยรุ่นหญิง ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมเมือง โดยนำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้ในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับสถานการณ์จริง และเป็นข้อมูลเชิงลึกสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่น เชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสังคม คำตอบจากการวิจัยจึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาและการพัฒนาสังคมต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

### วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อศึกษาปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมเมือง

### วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษากระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจเลือกเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง

2. เพื่อศึกษาการให้ความหมายเพศวินิของวัยรุ่นหญิง

3. เพื่อศึกษาผลกระทบจากเพศวินิของวัยรุ่นหญิง

4. เพื่อศึกษาวิธีการปรับตัวจากผลกระทบของเพศวินิที่วัยรุ่นหญิงเลือก

### ความสำคัญของการวิจัย

1. ช่วยให้เข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับปรากฏการณ์เพศวินิของวัยรุ่นหญิงยุคใหม่ ข้อมูลที่ได้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการด้านเพศวินิ ให้เป็นข้อมูลในการให้ความรู้แก่สังคม

2. ช่วยให้เข้าใจแนวคิดและ ค่านิยมทางเพศจากการให้ความหมายของวัยรุ่นหญิง เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยมาปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนรูการถ่ายทอดความรู้ทางเพศในสังคม

3. เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดเกลาความคิดและค่านิยมทางเพศในสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมเกี่ยวกับบทบาททางเพศของชายและหญิง และเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการเฝ้าระวังป้องกัน และ แก้ไขเพศวินิที่ไม่เหมาะสม

### ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเพศวินิของวัยรุ่นหญิง นำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ตามแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาของ Husserl มาใช้ในการศึกษามีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ

กำหนดพื้นที่ศึกษาวิจัย (Study Site)

เลือกพื้นที่ในการศึกษาอย่างเจาะจงโดยกำหนดเงื่อนไข ดังนี้

1. เป็นพื้นที่ในเขตสังคมเมืองประเภทชุมชนเมือง (City) จังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออก โดยใช้เกณฑ์การจัดลำดับเมืองขององค์การสหประชาชาติที่จัดลำดับความเป็นเมืองตามจำนวนประชากร

2. มีความหลากหลายของเพศวินิและผลกระทบรูปแบบต่างๆ เช่น เพศวินิพันธุ์ เสรีของกลุ่มวัยรุ่น และสถิติการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในกลุ่มวัยรุ่น

### ผู้ให้ข้อมูล

1. วัยรุ่นหญิงอายุ 12-18 ปี อยู่ในระบบการศึกษา

2. มีคนรัก หรือเคยมีคนรัก และ ได้รับผลกระทบจากเพศวินิ เช่น ตั้งครรภ์ ผลการเรียนตกต่ำออกจากโรงเรียนกลางคัน และ เพศวินิพันธุ์เสรี

### วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูล

ใช้วิธีการคัดเลือกอย่างเจาะจง จากผู้ที่สมัครใจให้ข้อมูลจำนวน 26 คน จากคุณสมบัติที่ระบุไว้โดยไม่ได้กำหนดจำนวนไว้ล่วงหน้า วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล มีขั้นตอน คือ

1. การสังเกตด้วยตนเอง

2. สัมภาษณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ที่ปรึกษา ครูผู้สอนในรายวิชาและ ครูแนะแนว

3. วิธีการบอกต่อเป็นทอดๆ (Snowball Technique) คือสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักถึงกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมคล้ายกันหรือมีรูปแบบเพศวินิที่น่าสนใจ นำไปสู่ผู้ให้ข้อมูลรายต่อไป

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการหลากหลาย โดยมีขั้นตอน คือ การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง การสร้างความสัมพันธ์ และกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งวิธีการเก็บข้อมูล คือ

1. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth Interview) เป็นวิธีการหลักที่ใช้ในการศึกษา โดยเฉพาะการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นวิธีการสำคัญในการเก็บข้อมูล ลักษณะของการสัมภาษณ์ คือการพูดคุย

ในเรื่องทั่วไป เช่น การดำเนินชีวิต การคบเพื่อน คบกับคนรัก สถานที่ในการสัมภาษณ์ เน้นที่บรรยากาศผ่อนคลาย บางครั้งอาจจะเป็นการนัดพูดคุยในร้านกาแฟ ร้านขายไอศกรีม สัมภาษณ์ครั้งละประมาณ 10-20 นาที เพื่อไม่ให้เป็นจุดสนใจแก่ผู้พบเห็น ลักษณะคำถามจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมีข้อดี คือ ผู้วิจัยได้สังเกตน้ำเสียง แววตา และกิริยาของผู้ให้ข้อมูล สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการสัมภาษณ์ คือ การใช้ภาษากายด้วยการโอบกอด จับมือหรือ จับมือผู้ให้ข้อมูลในสถานการณ์ที่บีบคั้นจิตใจ

**2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)** ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม มีบทบาทเป็นผู้สังเกตที่อยู่ในสถานการณ์จริง ไม่มีการใช้เครื่องมือบันทึกเสียง แต่จะใช้วิธีการกลับมาบันทึกข้อมูล หลังออกมาจากสนามการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการนี้ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการณ์ดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง เช่น การไปเที่ยวคลับ และ ทัศนคติบนหลังอานมอเตอร์ไซด์ของเด็กสกอย

**3. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)** ใช้สำหรับการหาคำตอบในด้านบริบทคำไขว้ คำนิยามทางเพศ และการรับรู้บทบาททางเพศ มีข้อดีคือ ผู้ให้ข้อมูลไม่รู้ตัว เช่น สังเกตการใช้โทรศัพท์มือถือ การแต่งกาย การอ่านหนังสือ และใช้ในการสังเกตวิธีการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นควบคู่กับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

**4. การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง (Key Informant Interview)** ใช้ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และ การตรวจสอบความถูกต้อง ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลในที่นี้ คือ ครูที่ปรึกษาครูแนะแนว กลุ่มเพื่อน เจ้าของหอพัก ผู้ปกครอง

และคนรักของวัยรุ่นหญิงเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น

### การตรวจสอบความตรงและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

1. ใช้ระยะเวลานานในการสร้างความสัมพันธ์ เพราะความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับข้อเท็จจริงมากขึ้น

2. ระมัดระวังในการถอดเทปคำสัมภาษณ์ และบันทึกภาคสนาม โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงคำพูดของผู้ให้ข้อมูล

3. สอบถามหลายๆ ครั้งในประเด็นเดิม เป็นวิธีการที่กระทำทุกระยะของการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อความถูกต้องของข้อมูล

4. ตรวจสอบข้อมูล ด้วยวิธีการโยงสามเส้า (Triangulation Technique) ได้แก่ การเปรียบเทียบจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เปรียบเทียบจากใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธี และการเปรียบเทียบจากการใช้ทฤษฎีแนวคิดหลายๆ ชุด

### การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis Process)

ใช้รูปแบบของ Miles & Huberman (1987, pp. 21 - 22 อ้างถึงใน นิศา ชูโต, 2545, หน้า 230 - 238) และประยุกต์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การลดทอนข้อมูล (Data Reduction) คือ การเลือกเฟ้นหาจุดที่น่าสนใจของข้อมูลดิบ ที่ได้มาจากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาจัดหมวดหมู่

2. การแสดงข้อมูล (Data Display) คือ การเลือก การวิเคราะห์ และจัดลำดับความต่อเนื่องของข้อมูล โดยสรุปจากบันทึกในขั้นตอนการลดทอนข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นการคัดเลือกหา

ตัวอย่างคำพูดที่อธิบายสาเหตุ หรือสนับสนุนประเด็นที่ศึกษา

3. สร้างข้อสรุป และยืนยันผลสรุป (Conclusion and Verification) คือ การสังเคราะห์ โดยการเชื่อมโยงข้อสรุปย่อยๆ ในแต่ละประเด็นเข้าด้วยกัน และยืนยันเป็นผลการศึกษา

## การแปลผลและการนำเสนอข้อมูล

### (Interpretation and Presentation)

ผู้วิจัยในแนวคิดและทฤษฎีทฤษฎีปฏิบัติสัมพันธ์ สัญลักษณ์นิยม ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน ทางสังคม และทฤษฎีสตรีนิยมหลังสมัยใหม่ เป็นกรอบอย่างกว้างๆ มาใช้ในการแปลผลเกี่ยวกับแนวคิดหลักๆ ได้แก่ การให้ความหมาย การตีความเพศวิถี โดยวิธีการพรรณนารายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล การเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับการคบเพื่อน การรับรูบทบาททางเพศ ค่านิยมทางเพศ และบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการนำเสนอเป็นขั้นตอนตามวัตถุประสงค์และคำถาม การวิจัย และเพื่อให้เข้าใจชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง ผู้วิจัยนำเสนอชีวประวัติของวัยรุ่นหญิงประกอบรายงานการวิจัย

## สรุปผลการวิจัย

### 1. ปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง

บริบทด้านสังคม ที่เป็นสภาพแวดล้อมของวัยรุ่นหญิง คือ อาศัยในชุมชนริมน้ำ และชุมชนใกล้วัด ใกล้สถานบันเทิง การพักอาศัยแบ่งออกเป็นพักอาศัยอยู่กับครอบครัว หอพัก อาจารย์ในโรงเรียน และ หอพักอิสระ ด้านบริบทวิถีการดำเนินชีวิต พบว่า วัยรุ่นหญิงนิยมเที่ยวสถานบันเทิง ประเภทคัปปากที่สุด รองลงมา คือ การขับรถมอเตอร์ไซด์เที่ยวรอบเมือง และค่าใช้

จ่ายอันดับแรกของวัยรุ่นหญิง คือ ค่าโทรศัพท์มือถือ รองลงมา คือ การเที่ยว และการแต่งกาย โดยวัยรุ่นหญิงจะใช้โทรศัพท์พูดคุยกับคนรัก เพื่อน และคูคัลปวีดีโอ

บริบททางวัฒนธรรม ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ การรับรู้บทบาททางเพศ และการรับรู้เรื่องเพศ ในด้านค่านิยมทางเพศ พบว่า วัยรุ่นหญิงมีค่านิยมว่าการมีเพศสัมพันธ์เสรี รักร่วมเพศและเพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน เป็นเรื่องปกติธรรมดา การรักษาความบริสุทธิ์จนถึงวันแต่งงานเป็นเรื่องล้าสมัย ผู้หญิงยุคใหม่สามารถจีบผู้ชายก่อนได้ และค่านิยมเชิงชอนที่พบ คือ เชื่อในสิทธิของผู้หญิง แต่ยังมีค่านิยมว่าสถานภาพของผู้ชายสูงกว่าผู้หญิง

ด้านการรับรูบทบาททางเพศ วัยรุ่นหญิงมีความคิดว่าเท่าเทียมกัน เช่น การจีบผู้ชาย การเที่ยวกลางคืน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ หรือการรับผิชอบค่าใช้จ่าย ที่รวมถึงการจ่ายค่าห้องพักในโรงแรม แต่ในด้านความสัมพันธ์ทั่วไป วัยรุ่นหญิงยังรับรูบทบาทความเป็นใหญ่ของชาย โดยถือเป็นหน้าที่ของหญิงที่ต้องตามใจ หากชายต้องการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนการรับรู้เรื่องเพศ วัยรุ่นหญิงรับรู้จากคัลปวีดีโอ อินเทอร์เน็ต สื่อโทรทัศน์ นิตยสารวัยรุ่น กลุ่มเพื่อน และ ประสบการณ์ของตนเอง

ปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิงมี 3 รูปแบบ คือ เพศสัมพันธ์เสรี เพศวิถี แบบหญิงรักหญิง และเพศวิถีแบบเพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน ดังนี้

1.1 เพศสัมพันธ์เสรี คือ ความสัมพันธ์ที่ไม่มีข้อผูกมัด ไม่คาดหวังถึง การแต่งงาน หรือ ความผูกพันในอนาคต เป็นเพียงการคบกันด้วยความพึงพอใจ

1.2 รักร่วมเพศหญิงรักหญิง คือ การมี

ความรักและเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ วัยรุ่นหญิงที่มีพฤติกรรมเลียนแบบชาย เรียกตนเองว่า “ทอม” และ “ดี้” คือ ผู้หญิงที่คบและมีความสัมพันธ์กับทอม

1.3 เพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน แบ่งเป็นผู้เลี้ยงดูอาว และผู้เลี้ยงดูชั่วคราว โดยวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทนในลักษณะเพศพาณิชย์ อาจเป็นการตอบแทนด้วยวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ เงิน ความสุขทางเพศ ยาเสพติด รวมทั้งความสุขทางจิตใจจากการยกระดับสถานภาพตนเองให้สูงขึ้น

## 2. กระบวนการที่นำไปสู่เพศวิถี

วัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ด้วยความเต็มใจและไม่เต็มใจ ส่วนใหญ่พบว่ามิมีเพศสัมพันธ์ด้วยความเต็มใจ กระบวนการที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงทั้งสองกลุ่มคือ เริ่มต้นจากความใกล้ชิด มีนัดหมาย มีสถานการณ์ต้องอยู่ด้วยกันเพียงลำพัง และมีเพศสัมพันธ์วัยรุ่นหญิงกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยความไม่เต็มใจเป็นการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากคนรัก หรือผู้ใกล้ชิด และเมากาว เมาสุรา

## 3. การให้ความหมายเพศวิถี

วัยรุ่นหญิงให้ความหมายของเพศวิถีร่วมกับเพศสัมพันธ์ โดยไม่แยกออกจากกัน เพศวิถีในทัศนะของวัยรุ่นหญิง หมายถึงความรักและเพศสัมพันธ์เท่านั้น เพศวิถีเป็นสิ่งที่สวยงามอบอุ่น เป็นเรื่องของธรรมชาติ เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง ทำให้ผู้รักรักกันมากขึ้น มีคุณค่าต่อชีวิต ช่วยให้ความรักสมบูรณ์มากขึ้น และอีกนัยหนึ่งเพศวิถียังช่วยวัดระดับความรัก ความผูกพันที่มีต่อกัน วัยรุ่นหญิงจินตนาการเพศวิถีถึงความรักแบบโรแมนติก และความลึกซึ้งไม่แตกต่างกัน แม้ว่ามิใช่การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และ เพศวิถี

เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความรัก

## 4. ผลกระทบจากเพศวิถี

วัยรุ่นหญิงได้รับผลกระทบจากเพศวิถี

6 รูปแบบ คือ 1) แสวงหาความรักตลอดเวลาขาดความรักและเพศสัมพันธ์ไม่ได้ ไม่สนใจการเรียน ขาดเรียน ใช้จ่ายเงินสิ้นเปลือง 2) เป็นแม่-วัยรุ่น ผ่านประสบการณ์การทำแท้ง ประชดชีวิตเป็นเด็กเที่ยวเข้าสู่วงการขายบริการทางเพศ และเปลี่ยนแปลงรสนิยมทางเพศเป็หญิงรักหญิง 3) เพศวิถีไร้รูปแบบ เปลี่ยนแปลงรสนิยมทางเพศเป็นฝ่ายรุกและเลือกผู้ชาย พกถุงยางอนามัยยัดตัว 4) เป็นเด็กก๊อย (สกอย) มีคู่นอนหลายคน เสพติด-เช็กซ์แบบคั่นเต้น 5) เป็นหญิงรักหญิง และแม่-เล้าเด็ก ยึดติดกับกามารมณ์ ติดเที่ยว และ 6) เพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน เป็นเด็กเสี่ย กร้านชีวิต

## 5. วิธีการปรับตัวจากเพศวิถี

แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ปรับตัวในทิศทางที่ดีและไม่ดี การปรับตัวในทางดี คือกลับมาเรียนหนังสือ ตั้งใจเรียน ส่วนกลุ่มที่ปรับตัวในทิศทางที่ไม่ดี คือประชดชีวิตและยังคงมี เพศวิถีรูปแบบเดิม วิธีการปรับตัวที่วัยรุ่นหญิงเลือกใช้เพื่อให้ชีวิตมีความสุข ดำรงชีวิตอยู่ได้ คือ 1) การยอมรับเพศวิถีของตนเองและกลับไปหาครอบครัว 2) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเองและกล่าวโทษผู้อื่น 3) ใช้สติปัญญา ผสมผสานประสบการณ์ สร้างคุณค่าและค่านิยมใหม่ 4) เลือกคบเพื่อนที่มองโลกในแง่ดีและมีเพศวิถีคล้ายกัน ส่วนการปรับตัวในทิศทางที่ไม่ดี หรือไม่สามารถปรับตัวได้นั้น วัยรุ่นหญิงเลือกประชดชีวิตคบกับเพื่อนชายหลายคน ยึดติดกับความสุขทางกาย แสวงหาการยอมรับจากเพื่อนต่างเพศ แสดงพฤติกรรมตรงข้ามกับความชื่นชมของสังคม กลายเป็นคนก้าวร้าว ไม่สนใจเรียน หมกมุ่นเรื่องเพศ ใช้สุรา

ยาเสพติดเป็นหนทางออก

## อภิปรายผล

1. ปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง  
บริบทที่อยู่อาศัย และวิถีการดำเนินชีวิต  
มีผลต่อเพศวิถีแบบเพศสัมพันธ์เสรี และเพศ-  
สัมพันธ์ต่างตอบแทน เพราะการมีที่อยู่อาศัย  
ค่อนข้างแออัด ทำให้พบเห็นพฤติกรรมของ  
เพื่อนบ้าน หรือวัยรุ่นที่อยู่ใกล้เคียง ประสบการณ์  
ทางเพศจากกลุ่มเพื่อนในชุมชน ความใกล้ชิด  
เพื่อนต่างวัย และเพื่อนรุ่นเดียวกัน ทำให้วัยรุ่น-  
หญิงเกิดจินตนาการทางเพศ

การพักอยู่กับครอบครัว อยู่หอพักอิสระ  
หรืออยู่หอพักอาจารย์ในโรงเรียน มีปัจจัยที่เอื้อ  
ต่อการรับรู้เรื่องเพศไม่แตกต่างกัน เพราะช่วง  
มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นระยะเวลาที่เริ่มแตก-  
เนื้อสาว วัยรุ่นหญิงจะมีความสนใจเพศตรงข้าม  
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2547, หน้า 608)  
การรวมกลุ่มจึงเป็น โอกาสที่วัยรุ่นได้พบและ  
พูดคุยในเรื่องที่อยู่ในความสนใจ นำไปสู่ความ-  
อยากรู้อยากลอง และมีพฤติกรรมเลียนแบบเพื่อน  
การพักอาศัยอยู่กับครอบครัว ไม่ได้เป็นหลัก-  
ประกันว่าจะช่วยชะลอการมีเพศสัมพันธ์เสรี  
และ เพศสัมพันธ์ต่างตอบแทนได้ หากครอบครัว  
ไม่มีการสื่อสารทางเพศ และให้ความรู้เรื่องเพศ  
ที่ถูกต้องกับลูก

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีผลอย่างมาก  
ต่อเพศวิถี เพราะวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ใน  
ภาวะที่ไม่พร้อมทางดานอารมณ์ และวุฒิภาวะ  
ทางร่างกาย จึงส่งผลต่อค่านิยมทางเพศ ครั้งต่อมา  
กลายเป็นเพศสัมพันธ์เสรีจนถึงการมีเพศสัมพันธ์-  
ต่างตอบแทน โดยวัยรุ่นหญิงคิดว่าตนเองไม่มี  
คุณค่า จึงแสวงหาการยอมรับจากผู้ชาย แม้ว่า

คุณค่าที่ได้มานั้น ต้องแลกด้วยร่างกาย ที่กลับกลายเป็นสินค้า

การรับรู้เรื่องเพศมีอิทธิพลต่อเพศวิถีมา  
จากการศึกษาของ Kempadoo, K & Dunn, L.L  
(2001, Abstract) พบว่า หนึ่งในปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้อง  
กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างรวดเร็ว คือ ความ-  
ไม่เท่าเทียมกันทางเพศในด้านอำนาจ การให้คำ-  
จำกัดความในเรื่องเพศ และการปฏิบัติของผู้ชาย  
ที่เป็นใหญ่มากกว่าผู้หญิง เป็นปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่น  
เกิดความขัดแย้ง

ประเด็นสำคัญที่สุดจากข้อค้นพบที่  
เชื่อมโยงถึงการศึกษาเรื่องเพศในโรงเรียน คือ  
วัยรุ่นหญิงรับรู้เรื่องเพศจากคลิป์วิดีโอมากที่สุด  
ทั้งๆที่อยู่ในระบบโรงเรียน สอดคล้องกับการ-  
ศึกษาของ นภาพร หะวานนท์ (2542, หน้า 7)  
ที่พบว่า โรงเรียนประสบความล้มเหลวในการ-  
พัฒนาศักยภาพของคน เพราะยังไม่ปรากฏว่ามี  
ประเด็นเรื่องความเป็นหญิงเป็นชายอยู่ในหลักสูตร  
ของโรงเรียน (Official Curriculum) แต่ในหลักสูตร  
แฝงเร้น (Hidden Curriculum) กลับพบว่ามีกระบวน  
การเรียนรู้ที่มีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับเนื้อหา  
ที่สอนในโรงเรียน และสิ่งที่วัยรุ่นอยากรู้ คือ  
การช่วยเหลือตัวเอง ออรัลเซ็กซ์ และยังเสนอให้  
ใช้ชุดถ่ายของจริง สอนการใส่ถุงยางอนามัย การมี  
เพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ผล  
ของการทำแท้ง รวมทั้งค่านิยมเมื่อมีความ-  
ต้องการทางเพศ การดูแล้วยะเพศ ทักษะการ-  
สื่อเรื่องเพศกับผู้ใหญ่และเพื่อน รวมทั้งลีลาการมี  
เพศสัมพันธ์

ปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง  
นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 เพศสัมพันธ์เสรี อธิบายด้วยทฤษฎี-  
ปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม (Blumer, 1969 cited

in Wikipedia, 2007, pp. 2-3) ที่มีพื้นฐานแนวคิดวาพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการให้ความหมายของบุคคลต่อสิ่งนั้นๆ และการให้ความหมายหรือการตีความ เป็นกระบวนการแปลความหมายของบุคคล จากการติดต่อกับบุคคลอื่นหรือสิ่งที่บุคคลเผชิญ การศึกษาของ Gray (อ้างถึงใน ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2551, หน้า 58) เชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้ผู้หญิงรู้จัก ความเป็นหญิงของตน และรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้หญิงสมบูรณ์ วัยรุ่นหญิงจึงใช้เพศสัมพันธ์วัดคุณค่าความเป็นหญิง และเพศสัมพันธ์เสรีของวัยรุ่นหญิง ยังสะท้อนถึงการขาดความรัก ความมั่นคง ทางจิตใจ

1.2 รักร่วมเพศหญิงรักหญิง ไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่าเกิดจากสาเหตุใด เพราะปัจจัยทั้งหมดได้แก่ ภูมิหลังของครอบครัว วิธีการเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว วิถีชีวิต และการคบเพื่อน ล้วนมีความสัมพันธ์กับเพศวิถีแบบหญิงรักหญิง วัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้ โดยเฉพาะวัยรุ่นทอม เกิดความรู้สึกรักชอบเพศเดียวกันในวัยเด็ก อายุประมาณ 11-12 ปี และเริ่มชัดเจนมากขึ้น เมื่อเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์อายุประมาณ 13 ปี แต่วัยรุ่นคืออัตลักษณ์ทางเพศไม่ตายตัว กลับไปกลับมาได้ ดิบบางรายคบกับทอม เพราะผิดหวังจากเพศชาย สอดคล้องกับการศึกษาของ Vance (1992, p.133) ที่เชื่อว่าความปรารถนาทางเพศ เรื่องรักต่างเพศ หรือรักร่วมเพศ ไม่ใช่เรื่องที่มีโดยกำเนิด แต่เป็นเรื่องที่บุคคลเลือก และไม่ได้เป็นเรื่องที่เกิดจากลักษณะทางชีวภาพ หรือแรงขับที่อยู่ภายในร่างกาย

1.3 เพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน แนวความคิดที่นำมาอธิบาย คือทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม (Social Exchange Theories) โดยพิจารณาจากพฤติกรรมที่วัยรุ่นหญิง ใช้ร่างกายตอบแทนผู้ชาย ซึ่งสิ่งตอบแทนอาจเป็นเงินและวัตถุสิ่งของ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2547, หน้า 20) กล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะต้องมีผลได้มากกว่าผลเสีย หากการแลกเปลี่ยนนั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประเมินแล้วว่า ไม่คุ้มค่า ความสัมพันธ์อาจจะสิ้นสุดลง หรือเปลี่ยนรูปไปจากเดิม

## 2. กระบวนการที่นำไปสู่เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง

กระบวนการที่นำไปสู่เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง มีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบ ทั้งด้านชีววิทยาที่ผลักดันให้วัยรุ่นหญิงมีความต้องการทางเพศ เพราะวัยรุ่นหญิงยุคใหม่ ร่างกายเจริญเติบโตเร็ว ทำให้ร่างกายสร้างฮอร์โมนทางเพศเร็วกว่ายุคก่อน และการเรียนรู้เรื่องเพศจากสื่อ ทั้งคลิปปวีดีโอ สื่อโทรทัศน์ และนิตยสารวัยรุ่น ยุงยุทธ วงศ์รัมย์ศานต์ (2550, หน้า 5) อธิบายว่า การที่วัยรุ่นสนใจในเรื่องเพศมาก เพราะถูกกระตุ้นการรับรู้จากบริบททางสังคม แต่สังคมไม่มีระบบการเรียนรู้ที่ถูกต้องปล่อยให้เด็กเรียนรู้จากเพื่อน จากสื่อ รวมทั้งนิตยสารวัยรุ่น และสื่อโฆษณาที่ล้วนแต่สอดแทรกเรื่องเพศ แต่วัยรุ่นมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ทางเพศได้น้อย เพราะสมองยังไม่ได้จัดระเบียบ

เหตุผลเรื่องความรัก เป็นกระบวนการหนึ่ง ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และเป็นเหตุผลสำคัญ Whitney (1998 cited in Find Articles, 2007, pp. 1-2) อธิบายว่าผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์เพราะรัก และ Volk & Hyde (1985 cited in Understanding gender Adolescence, 2007, p.2) พบว่าเหตุผลแรกที่ทำให้ผู้หญิงปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์เพราะไม่รักมากพอ

กระบวนการอีกด้านหนึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญ คือวัยรุ่นหญิงการขาดการเรียนรู้รูปแบบความสัมพันธ์ชาย-หญิง และขาดทักษะการต่อรอง กฤตยา อาชวนิจกุล และกนกวรรณ ชาราวรรณ

(2548, หน้า 277) อธิบายว่าความเชื่อเรื่องหญิงคือสมบัติของชาย หรือชายมีสิทธิเหนือร่างกายผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกกระทำ

### 3. การให้ความหมายเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง

วัยรุ่นหญิงให้ความหมายของเพศวิถีร่วมกับเรื่องเซ็กซ์ หรือการมีเพศสัมพันธ์ และมีทัศนะว่าเพศวิถีเป็นเรื่องของธรรมชาติที่ต่อเนื่องจากความรัก เป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง การให้ความหมายเพศวิถีของวัยรุ่นหญิงสะท้อนถึงวิถีคิดและความเข้าใจเรื่องเพศวิถีในระดับบุคคล เป็นจินตนาการของวัย เพราะทั้งก่อนและหลังจากเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นเพศสัมพันธ์ครั้งที่สอง หรือสาม วัยรุ่นหญิงยังเพื่อฝันถึงเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากความรัก ความลึกซึ้ง ความผูกพันเป็นผลมาจากวาทกรรมทางเพศที่ได้รับในสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ สุชาดา ทวีสิทธิ์ (2548, หน้า 211) ที่พบว่า การให้ความหมาย หรือ การตีความเพศวิถีเป็นผลต่อเนื่องมาจากการรับรู้วาทกรรมในสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศที่หล่อหลอมความเป็นตัวตนของมนุษย์

### 4. ผลกระทบจากเพศวิถี

ผลกระทบจากเพศวิถีของวัยรุ่นหญิงเป็นผลต่อเนื่องมาจากการก้าวข้ามขั้นตอนของชีวิต มีเพศสัมพันธ์โดยไม่พร้อมในดำนวุฒิภาวะ และการที่วัยรุ่นหญิงเป็นฝ่ายได้รับผลกระทบจากเพศวิธียากกว่าผู้ชาย เพราะโครงสร้างของสังคมที่ให้ความสำคัญกับผู้ชายเหนือกว่าผู้หญิง สอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมหลังสมัยใหม่ (Post-modern Feminist) กล่าวถึงความค้อยกว่าของผู้หญิงที่เป็นเหยื่อในสังคม ไม่สามารถเป็นอิสระจากพันธนาการของสังคมในเรื่องเพศที่ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายตอบสนอง และยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากเพศสัมพันธ์ และความเชื่อในสังคมที่ยอมรับ

เพียงรักต่างเพศ (Gamble, 2004, p.44) ทำให้ผู้หญิงที่รักเพศเดียวกัน โทษว่าตนเองผิดเพศ เป็นความผิด และเป็นบาป ขาดความเชื่อมั่นในการเปิดเผยตัวตน

ผลกระทบจากเพศวิถี ที่เป็นข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือการสร้างค่านิยมใหม่ ด้วยการปลูกฝังอย่างอนามัย สะท้อนถึงความเชื่อมั่นในความเท่าเทียมกันของผู้หญิงยุคใหม่ ที่มองว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของธรรมชาติ เป็นลักษณะของเพศสัมพันธ์เสรีตามแนวคิดของ สมพงษ์ จิตระดับ (2547, หน้า 10) เพราะมีความสัมพันธ์แบบไม่มีข้อผูกมัด สามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ตนพึงพอใจ ไม่จำกัดระยะเวลาที่คบกัน มองสิทธิความเท่าเทียมกันทางเพศในเชิง การอุปนุหรีด้มสุรา เทียวกลางคืน เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด รวมทั้งสิทธิในด้านสุขภาพทางเพศ

### 5. วิธีการปรับตัวของวัยรุ่นหญิง

วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มิการปรับตัวที่สมบูรณ์ ด้วยการยอมรับเพศวิถีของตนเอง ไม่กล่าวโทษผู้อื่น การให้อภัยของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด วัยรุ่นจะยอมรับตนเองไม่ได้ หากครอบครัวและสังคมไม่ยอมรับ และวัยรุ่นที่มีความรักแบบรักต่างเพศและรักร่วมเพศจะไม่สามารถผ่านขั้นตอนของชีวิตไปได้หากขาดการยอมรับจากกลไกทางสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการของ Erikson (1960 อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุญ, 2547, หน้า 95) ที่อธิบายถึงการปรับตัวของบุคคลว่าจะทำได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้อยู่ใกล้ชิดที่เปิดโอกาสให้เด็กอย่างเต็มที่

สำหรับวิธีการปรับตัวโดยการหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง และกล่าวโทษผู้อื่น มีข้อดีในด้านสุขภาพจิต ทำให้วัยรุ่นหญิงไม่มีความเครียดกังวลใจ แต่ในระยะยาวอาจสร้างปัญหาให้กับ

สังคม หากวัยรุ่นหญิงเคยชินกับการหาเหตุผลจากตนเอง ส่วนการสร้างคุณค่า และค่านิยมใหม่ในกลุ่มวัยรุ่น เป็นวิธีการปรับตัวที่วัยรุ่นหญิงนำมาใช้กันมาก อธิบายด้วยแนวคิดของ Piaget (อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547, หน้า 37-38) ที่เชื่อว่า มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม (Adaptation) ซึ่งเป็นการนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับมาผสมผสานกับสติปัญญา กล่าวได้ว่าเป็นวิธีการปรับตัวด้วยปัญญาผสมผสานกลไกการป้องกันตัว

วัยรุ่นหญิงกลุ่มที่ปรับตัวในทิศทางที่ไม่เหมาะสม อาจเนื่องมาจากภูมิหลังครอบครัวในวัยเด็ก การทะเลาะจากพ่อแม่ พ่อแม่แยกทางกัน การถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก ส่งผลต่อภาวะความมั่นคงทางจิตใจ สัมพันธ์กับการควบคุมตน (Control) หรือ กลไกการป้องกันตน เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการปรับตัวตามแนวคิดของฟรอยด์ (อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547, หน้า 83 - 85) ที่เป็นผลมาจากพัฒนาการบุคลิกภาพของบุคคลในช่วงอายุ 13-20 ปี เด็กจะมีปัญหาในการปรับตัวเพื่อพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง หากพัฒนาการในขั้นนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง เช่น การถูกปฏิเสธจากเพศตรงข้าม ผิดหวังจากความรัก ทำให้พัฒนาการของวัยรุ่นหยุดชะงัก การตอบสนองตนในจิตสำนึก (Superego) จะทำไม่ได้ดี มีความบกพร่องในด้านคุณธรรม คืออาจจะมีการรับรู้สิ่งที่ดีและไม่ดี แต่ไม่สามารถกระทำได้

### ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษา นำมาซึ่งข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาและการพัฒนาสังคม ดังนี้

### ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการศึกษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเป็นวาระแห่งชาติอย่างเร่งด่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีการป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางเพศผ่านระบบการศึกษา เช่น ปรับหลักสูตรการศึกษา เรื่องเพศและกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน

2. ควรกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัว เสริมสร้างครอบครัวเข้มแข็ง โดยรัฐอาจใช้กลไกของกฎหมาย และระบบสวัสดิการช่วยเหลือครอบครัว เช่น กฎหมายลาคลอด การจ้างงานภาคีแก่สถานประกอบการที่มีสวัสดิการให้กับผู้หญิงที่มีภาระเลี้ยงดูลูก เพื่อสร้างคุณภาพครอบครัว

### ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สร้างสังคมข้อมูลข่าวสารในเรื่องเพศอย่างถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน ขกระดับเรื่องเพศให้เป็นเรื่องความรู้เชิงวิชาการ

2. ควบคุมสื่อลามกและสร้างสื่อสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาและรูปแบบทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของวัยรุ่นชนกลุ่มกลางภาคประชาชนในการเฝ้าระวังสื่อลามก

3. มีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมเด็กและเยาวชนอย่างจริงจัง เช่น กำหนดอายุของผู้ที่เข้าไปเที่ยวในสถานบันเทิง การจับจีรตแข่ง และเอาผิดกับผู้ปล่อยปละละเลย

4. ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพศศึกษา และวิธีการสอน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศให้ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเปลี่ยนแปลงชื่อหลักสูตรเพศศึกษา ที่ทำให้เกิดความเข้าใจถึงเรื่องเพศที่หมายถึงเชิกรู้เท่านั้น

5. จัดตั้งศูนย์ให้ความรู้และเป็นที่ปรึกษา แก่เด็กและเยาวชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และทำงานเชิงรุก ซึ่งอาจจะจัดในรูปแบบของลาน-วัฒนธรรมควบคู่กัน

6. ปลุกฝังค่านิยมใหม่ด้านคุณค่าของ บุคคล ไม่นับวัดคุณิณโดยผ่านสถาบันการศึกษา และสถาบันครอบครัว

#### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาครอบคลุมทั้งวัยรุ่นหญิง และวัยรุ่นชาย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม-ผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในพื้นที่อื่นๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางด้านเพศวิถีของวัยรุ่น
2. ควรศึกษากลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลาย

หลายทางเพศ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในกลุ่ม ที่แตกต่าง เป็นความรู้ใหม่ที่ก้าวข้ามผ่านแนวคิด เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

3. ควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อหาความเหมาะสมของหลักสูตรเพศศึกษา และการจัดกิจกรรม ในการเรียนการสอน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเพศที่ถูกต้อง

4. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการดูแล วัยรุ่นในโรงเรียน โดยเน้นให้ความสำคัญกับการ พัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิต การควบคุมตนเอง การรู้จักขอบเขตแห่งตน การตระหนักถึงคุณค่า ของตนเอง ควบคู่ไปกับการพัฒนาความฉลาด ทางอารมณ์

#### เอกสารอ้างอิง

- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2539). ความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายพันธกิจที่ไม่อาจปฏิเสธได้ในการพัฒนา. ใน นภภรณ์ หะวานนท์ (บรรณาธิการ), พัฒนาศึกษาศาสตร์ (หน้า 59-71). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- \_\_\_\_\_. (2548). ผู้หญิงในวาทกรรมสิทธิทางเพศ. เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงสาธารณสุข กองกามโรค. (2549). การสำรวจพฤติกรรมทางเพศและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น. วันที่ค้นข้อมูล 14 กุมภาพันธ์ 2549, เข้าถึงได้จาก [http:// www.thaifamily Mahidol.ac.th](http://www.thaifamily.mahidol.ac.th).
- กฤตยา อาชวนิจกุล และ กนกวรรณ ชาราวรรณ. (2548). วิเคราะห์วิธีคิดวิทยาในงานวิจัยเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีกับเอดส์ศึกษา. รายงานการวิจัยเสนอต่อสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข(สวรส). อุดรธานี. คณะกรรมการผลิตชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2547). เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น(พิมพ์ครั้งที่ 11). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นภภรณ์ หะวานนท์. (2542). บทบาทหญิงชายในสังคมไทย ใน เอกสารสรุปการประชุมความเสมอภาคทางเพศ...ทางออกอยู่ที่ไหน (หน้า 7). นนทบุรี: โครงการรณรงค์เพื่อสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ สถาบันประชากร และกองวางแผนครอบครัวและประชากร กรมอนามัย.
- นิตา ชูโต. (2548). การวิจัยเชิงคุณภาพ.(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พรินด์โพร จำกัด.
- พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุตร. (2547). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ วงศ์รมย์สานต์. (2550). หลักสูตรเพศศึกษา และแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการบรรยาย.

- ศิริไชย หงษ์สงวนศรี. (2548). *วัยรุ่นนุ่งรัก...ผลต่อสุขภาพจิต และแนวทางการช่วยเหลือ*.  
วันที่ค้น ข้อมูล 20 ธันวาคม 2548, เข้าถึงได้จาก <http://www.dmhstaff@dmhthai.com>.
- ศรียรรณ มีคุณ. (2548). ปัญหาสังคมในกลุ่มวัยรุ่นและนิสิตนักศึกษา, *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*. 1(1): 17 - 24.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2547). *เด็กไทยพันธุ์ใหม่เติบโตมาจากวัดนิยม เพศเสรี ยาเสพติด*.  
ในสถาบัน วิถีทรรศน์ (บรรณาธิการ), *เด็กไทยวัยเก๋* (หน้า 7). กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊คเซนเตอร์.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). ปัญหาสังคมแนวพุทธ, *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*. 3(1): 1 - 8.
- \_\_\_\_\_. (2547). *ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ทวีสิทธิ์. (2548). *การเลื่อนไหลของเพศสถานะและเพศวิถีของผู้หญิงไทย*. ใน อมรา พงศาพิชญ์ (บรรณาธิการ), *เพศสถานะและเพศวิถีในสังคมไทย* (หน้า 231 - 265). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรุปสถานการณ์เด็กไทยปี 48-49 ตะลึงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 19 ทำคลอดวันละ 200 คน. (2549, 29 ธันวาคม).  
มติชนรายวัน, หน้า 26.
- สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. (2550). *สสจ. จันทบุรีเผยผู้คิดเอดส์ของจังหวัดจันทบุรีอันดับที่ 11 ของประเทศ*. วันที่ค้น ข้อมูล 27 มีนาคม 2550, เข้าถึงได้จาก [http:// thainews. prd.go.th](http://thainews.prd.go.th).
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2550). การเรียนรู้จากประสบการณ์ การปรึกษากลุ่ม: การศึกษา  
เชิงปรากฏการณ์วิทยา, *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*. 3(1): 49 - 66.
- Gamble, S. (2004). *The Routledge Companion to Feminism and Postfeminism*. London and  
Newyork: Routledge Taylor & Francis Group.
- Kempadoo, K and Dunn, L. L. (2001). *Factors that Shape the Initiation of Early Sexual Activity Among Adolescent Boys and Girls: A Study in Three Community in Jamaica*. Paper  
presented at the 2007 Center for Gender and Development Studies . Abstract retrieved  
June 16, 2007, from <http://www.unicef.org/spanish>.
- Meekers, D & Ahmed, G. (2007). *Adolescent Sexuality in Southern Africa: Cultural Norms and Contemporary Behavior*. retrieved July, 2 , 2007, from <http://www.psi.org>.
- [Http://Finerticles.com](http://Finerticles.com).. (2007). *Understanding Gender Differences in Adolescent Sexuality*.  
retrieved June 12, 2007, from <http://Finerticles.com>.
- Vance, C.S. (1992). *Pleasure and Danger: Exploring Female sexuality*. London: Pandora Press.
- Week, J. (1986). *The Invention of Sexuality*. Sexuality : London: Tavistock Publication, p.23.
- Wikipedia. (2007). *Adolescent sexuality*. retrieved June 16, 2007, from [http://en wikipedia. Org/ Adolescent \\_sexuality](http://en.wikipedia.Org/Adolescent_sexuality).
- Werner, R.J. (1998). *Gender difference in adolescent sexual attitude: the influence of individual and family factors*. retrieved June 16, 2007, from [http://www. Findarticles.com](http://www.Findarticles.com).